

Határozottan, kezdeményezően

Nagy jelentőségű tevékenység egy szakaszt tekintette át az MSZMP Központi Bizottsága, amikor meghallgatta az időszaki nemzetközi kérdésekről szóló tájékoztatót. Az 1979. június 29-i ülésről kiadott közleménynek — amelyet a lapok vasárnapi számukban hoztak nyilvánosságra — ez a része olyan eseményeket foglal össze, mint a hivatalos, baráti látogatáson hazánkban járt szovjet párt- és kormányküldöttséggel folytatott tárgyalások, a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa megalakulásának harmincadik évfordulója, a Bécsben megtartott szovjet-amerikai csúcstalálkozó, s ott a SALT-2 megállapodás aláírása.

Kiemelkedő fontosságú eseményként értékelte a vezető párttestület a Szovjetunió párt- és kormányküldöttségének hazánkban tett látogatását, aláhúzza: megingathatatlan alapon nyugszik a magyar-szovjet barátság, mert elveink, érdekeink, céljaink azonosságára támaszkodnak. A két küldöttség közötti tárgyalások ismételtlen igazolták a törekvések közösségét az enyhülés eredményeinek megszilárdításában, a fegyverkezési hajszák megfékezéséért folytatott küzdelemben, a vitás nemzetközi kérdések igazságos, politikai rendezésében. A Központi Bizottság megítélése szerint a két ország közötti együttműködés további gazdagítását, a sokoldalú kapcsolatokat bővítést eredményesen szolgálják azok a kétoldalú megállapodások, amelyek a közelmúltban jöttek létre.

A Központi Bizottság ülése előtti napon fejeződött be a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa 33. ülésszaka, s az ott elfogadott újabb hosszú távú együttműködési célprogramok — így az ipari fogyasztási cikkek termelésében való együttműködésre, a közlekedési kapcsolatok fejlesztésére vonatkozó elgondolások — tovább erősítik azt a tényt, hogy a KGST — amint azt a magyar párttestület megállapította — „pótolhatatlan szerepet tölt be országépítő céljaink valóra váltásában”. Eppen ezért hazánk párt- és állami vezetése a jövőben is minden módjában állót megtesz annak érdekében, hogy a szocialista gazdasági integráció hozzájáruljon gazdasági feladataink eredményes megoldásához, a nemzeti és a közös érdekeknek megfelelően.

Tájékoztatót hallgatott és vitatott meg június 29-i ülésén a Központi Bizottság az 1979. évi népgazdasági terv végrehajtásának eddigi tapasztalatairól, valamint a további feladatokról. Az áttekintés alapjául szolgáló öt hónapban kétszázötvenöt kitárgyalhatóbbakká váltak a gazdasági életben az előre mutató törekvések, jelei mutatkoznak a követelményekhez való igazodásnak, a célratörőbb, hatékonyabb munkának. Ennek lényeges megnyilatkozása, hogy a belföldi felhasználás a termelésnél kisebb, a kivitelt a behozatalhoz képest pedig nagyobb tempóban növekedett. Ez a haladási irány megfelel a népgazdasági tervben belüli céloknak, de — amint azt a testület üléséről kiadott közleményben olvashatjuk — „az eddigi előrehaladás még nem elegendő ahhoz, hogy elérjük a tervben kijelölt célokat”. A magyar átlagot is megtekinthető a közlemény szövegében, amely így folytatódik: „a minőségi változások a termelésben, a gazdálkodásban, a külgazdasági egyensúly javításában még nem

bontakoztak ki a szükséges és lehetséges mértékben”.

Tegyük hangsúlyossá az előbbi mondat két kifejezését az ismétléssel: a minőségi változások; a szükséges és lehetséges mértékben. Ebben rejlik teendők lényege, annak biztosítása, hogy az 1979. évi népgazdasági terv jó végrehajtása ne csak a jövő esztendő gazdasági feladataihoz teremtsen kellő alapokat, hanem a hatodik ötéves terv időszakát is megfelelően előkészítse.

Nem könnyű semmilyen tekintetben sem az ideit esztendő. Az ipar számára a viszszafelelőbb termelésnövekedési tempó mellett végrehajtandó teendők serege — a készletek csökkentése, a munkaerőigény mérséklése, a termelékenység fokozása, a kivitelt bővítése — népesíti be a cselekvés terepét, a mezőgazdasági üzemetek viszont a kedvező időjárás teszi próbára. Hozzáfűzhetjük persze: a korábbi esztendők sem múltak el tétlenségben, sokasodó feladatok híján. Most azonban dolgaink tekintélyes része minőségében más szemlélet- és cselekvési módot követel, s mert ez a kívánatosnál lassabban alakul ki, a változások üteme, terjedelme sem éri el a gazdaság területén a szükséges és lehetséges mértéket. Mert ugyan igaz — példért nyúlva —, hogy az ipari termelés bővülése megközelíti a tervezett mértéket — a négy százalékot —, s a termelékenység ennél gyorsabban emelkedett, ám arról sem feledkezhünk el, a megengedhetőtől gyakrabban zavarják az árukibocsátás folyamatosságát és kiegyensúlyozottságát anyag- és alkatrészellátási hiányosságok. Ahogy pozitívum a külkereskedelmi forgalom növekedése, azon belül a kivitelt 14 százalékos gyarapodása az év első öt hónapjában, a tavalyi esztendő hasonló időszakához mérten, ám itt is van egy, de, mégpedig az: a nem rubelszámlású behozatal még mindig meghaladja a tervezettet.

Folyamatos és az eddigiekénél is határozottabb, konkrét kezdeményezésekre van tehát szükség annak érdekében, hogy eredményesebb, gyorsabbá tegyük a gazdálkodás változó feltételeihez történő igazodást. Ezeknek az erőfeszítéseknek a sorába a beruházások gyorsabb kivitelezése éppúgy beletartozik, mint a világpiaci viszonyokat és népgazdaságunk valóságos helyzetét jobban kifejező, azaz realitásos — a tényleges ráfordításokhoz közelebb álló — termelői és fogyasztói árak kialakítása. Hangsúlyozzuk: nem elegendő csak egyetlen területen, egyetlen dologban lépéseket tenni, haladást elérni. A gazdálkodás minőségi jellemzőinek fő helyre állítása nem csupán föltételezi, hanem megköveteli a gazdálkodóknál a cselekvés egy célhoz vezető sok irányú, a fejlesztések meggyorsításától a bérgazdálkodás egyszerűbbé tételéig.

Indokoltan mutatott rá a Központi Bizottság: rendelkezünk a szükséges feltételekkel ahhoz, hogy sikeresen oldjuk meg feladatainkat. Ezeknek a feltételeknek maradéktalan hasznosítása döntő eleme annak, hogy a testület határozata értelmében 1980 márciusára összehívott, XII. pártkongresszus mai gondjaink enyhüléséről, a további haladás alapjainak szilárdabbá válásáról készíthessen számadást.

Szegeden megkezdődött az orvoskongresszus

A Magyar Endokrinológiai és Anyagcsere Társaság idei kongresszusának színhelye Szeged. A szerrendben kilencedik kongresszust a SZOTE 1. számú Belgyógyászati Klinika önálló endokrinológiai osztálya és kutató laboratóriuma rendez, elnöke az intézet vezetője, dr. László Ferenc egyetemi tanár.

A IX. Magyar Endokrinológiai Kongresszus ünnepélyes megnyitóját tegnap, hétfőn tartották meg a személetesi klinika előadótermében. Az ünnepségen ott volt dr. Tamási Mihály, a megyei pártbizottság osztályvezetője, dr. Székely Sándor, a városi pártbizottság titkára is. Az orvoskongresszust dr. Flerkő Béla akadémikus, az endokrinológiai társaság elnöke nyitotta meg; köszöntötte a résztvevőket dr. László Ferenc, a kongresszus elnöke, dr. Gál György, az Egészségügyi Minisztérium tudományos főosztályának vezetője, dr. Petri Gábor, az orvos egyetem rektora, Szabó G. László, a megyei tanács elnökhelyettese. Az ünnepi megnyitó után a kongresszus megkezdte munkáját.

A háromnapos tudományos ülésen összesen 240 szakember vesz részt: kutató orvosok és klinikusok, a legnevesebb endokrinológusok közül az orvostudomány számos területének szakértői. Több mint ötvenen külföldről érkeztek; legtöbben az NSZK-ból és az NSZK-ból, de részt vesznek a kongresszuson francia, belga, angol, kanadai, olasz, csehszlovák, jugoszláv, svájci, szovjet, lengyel, vietnami, román, asztal-konferencián foglal-

holland, dán és finn orvosok is. Köztük olyan neves tudósok, mint M. I. Sheehan angol professzor, a szegedi egyetem díszdoktora, a Sheehan-szindróma (az agyalapi mirigy elhalása a szülésnél) felfedezője: Luciano L. Martini milánói professzor, az európai endokrinológiai társaság elnöke.

A kongresszusnak az a célja, hogy résztvevői teljes áttekintést nyerjenek a magyar endokrinológiai kutatásokról, illetve a klinikai alkalmazás, a gyógyítás eredményeiről. Ennek érdekében kerekasztal-konferenciák, szimpóziumok és úgynevezett rövid előadások formájában foglalkoznak a tudományág szinte valamennyi területével.

Az endokrinológia az orvostudomány egyik, újabban gyorsan fejlődő ága (130 éves elzolt született a kísérletes endokrinológia első fontos eredményei, a klinikai alkalmazás első lépései pedig 90 évesek). A belső elválasztási (endokrin) mirigyek rendes és kóros működésével, betegségeivel, és e mirigyek termékeinek, a hormonoknak a sajátosságával foglalkozó tudomány. A közvetlenül a vérpályába kerülő hormonok befolyásolják többek között a szervezet növekedését, fejlődését, az anyagcsere-folyamatokat, a nemi jellegű, a szellemi képességek alakulását.

A szegedi kongresszus programjában hangsúlyos szerepet kap két témakör: az egyikkel, a peptidhormonok jugszláv, svájci, szovjet, lengyel, vietnami, román, asztal-konferencián foglal-

koznak. Az előbbinek a témája az agyi hormonok kutatása, e gyorsan fejlődő, rendkívül jelentős ágazat, amelyben a magyar kutatók számottevő eredményeket értek el. A kerekasztal-konferencián a vasopressin kutatása lesz a téma. Ezt a hormont az agyalapi mirigy termeli, a vizelet visszatartásáért felelős, illetve a vérnyomást emeli. A másik fő témakör: a férfi nemi hormonok anyagcsereje és klinikuma. Ezzel szintén kerekasztal-konferencián, 12 előadásban foglalkoznak, a téma neves európai tudósai mellett a szegedi endokrinológusok is, hiszen az itteni kutatásoknak hagyományos, eredményesen művelt területe. A kongresszus három napján, délelőttönként tartják a szimpóziumokat és kerekasztal-konferenciákat az említett témakörökből, délutánonként az úgynevezett rövid előadásokat.

A Szegedre érkezett orvosok, a kongresszus tisztelőire vasárnap este a Tiszaszállóban adott fogadást dr. Perjesi László, a megyei tanács elnöke, a fogadáson ott volt Papp Gyula, Szeged tanácselnöke is. Tegnap este a kongresszus résztvevői meghallgatták a dombán az orgonahangversenyt; a további programban szerepel Szeged nevezetességeinek megtekintése és bugaci kirándulás. A kongresszus ideje alatt tartják meg a Magyar Endokrinológiai Társaság közgyűlését is. Az orvoskongresszus szerdán délután zárul.

S. E.

Előrelépés a gazdálkodásban

Vállalatok félévi számvetése

A vállalatok első félévi gyorsmérlege most különösen figyelemre méltó dokumentum, mert áttekintést ad az új követelményekhez igazodó intézkedések hatásszínéről, s egyben a tervek teljesítéséhez szükséges további tennivalókhoz is megbízható támpontként szolgál. A gazdasági élet minden területén fókuszáló az erőfeszítések a feladatok jobb megoldása érdekében.

Az első félévben 50 millió forinttal a pénzügyileg engedélyezett szint alá csökkentették a készleteket az Őzdi Kohászati Üzemekben. Ez az első eredménye annak az akciónak, amelynek célja, hogy a vállalatnál alap- és segédanyagokat, al-

katrészeket feleslegesen ne halmozzanak fel.

Hozzáértő szakemberekből munkabizottságokat hoztak létre, amelyek felülvizsgálják a készletnormákat, s javaslatot tesznek a felesleges készletek felszámolására. Kiderült, hogy a korábbinál sokkal kisebb készletek is megfelelő biztonságot nyújtanak a termeléshez, semmi sem indokolja, hogy például az importált tűzálló anyagból a kellenél többet tároljanak. Eppen a tűzálló anyagokból tízmillió forinttal csökkentették a készleteket, de lényegesen ritkították a tárolt kokillák számát is, amelynek darabja 35–40 ezer forint. A javuló készletgazdálkodás a vállalat gazdálkodásának egészét segíti, s egyben a dolgozók jutalmazásához is jobb anyagi feltételeket teremtet.

A Salgótarjáni Kohászati Üzemek az első félévben — tonnákban mérve — 3 százalékkal növelte termelését, a kibocsátott áru értéke azonban 5 százalékkal emelkedett. Termékei tehát értékesebbek lettek, amit a fokozódó export is kifejez. Az év első felében több mint 8 millió dollár értékű árut értékesíttek.

indítottak útnak Ausztriába, az NSZK-ba, Svédországba, Belgiumba, Iránba és több más államba, másfél millió dollárral nagyobb értékű, mint tavaly ilyenkor. Többet gyártanak például hegesztőhuzalból és rugóacélból, amelyeknek világszerte 2–2,5-ször akkora, mint az egyszerű huzal, vagy szalagacél. Megkezdtek a nyugati piacon igen keresett, s a hagyományos kovácsolt áruknál lényegesen értékesebb, süllyesztékes kovácsolással előállított termékek exportját is. A vállalat teljesítette szállítási kötelezettségeit az NSZK-ba, Csehszlovákiába és Romániába is.

A Szegedi Textilművekben felemelték a minőségi normákat, s egyben azoknak a dolgozóknak a keresetét is, akik a magasabb követelményeknek eleget tesznek. Fele annyi szövőhíbat tűrnek el, mint korábban, viszont 1500 forinttal is többet kereshet a szövőnő a gyengébben dolgozó társánál, ha a magasabb feltételeknek megfelel. Az ösztönzés eredményesnek bizonyult: az első félévben 84-ről 91 százalékra nőtt az immár magasabban minősített I. osztályú termékek aránya, ami 3 millió forinttal növelte a vállalat jövedelmét. E jó minőségű szöveteket — kikészítés és festés után — külföldön is jó áron tudják értékesíteni.

Nagy sorozatban

A VBKM Elektromos Készülékek és Anyagok Gyárának egyik fő termékcsoportját a közvilágítási lámpatestek alkotják. Többek között itt készülnek az oszlopra szerelhető lámpatestek is. Azonos elemeiből csaknem száz típus alakítható ki. A közvilágítási lámpatestekből nagy sorozatot, mintegy százezer darabot gyártanak az idén, ebből csaknem harmincezer darabot a Szovjetunióba szállítanak. Képünkön: A közvilágítási lámpatest melegezésének mérése.

